

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB)

L'ASSOCIACIÓ ECOLOGISTA DE LES BALEARS

C/Manuel Sanchís Guarnier, 10
07004 PALMA (ILLES BALEARS)
Tel.: 971 49 82 68 Fax: 971 496078

info@gobmallorca.com
web: www.gobmallorca.com

Nota informativa
24 de gener de 2004

Després de la pràctica derogació dels Parcs de Llevant i Cala d'Hort

el Govern ens ha catapultat a la coa en la protecció d'espais naturals

El Govern de les Illes Balears, en mans del partit Popular des del passat 25 de maig, ha fet bones les pitjors prediccions sobre el que podia passar a les Illes quant a la protecció d'espais naturals. Així, la recentment aprovada llei d'acompanyament als pressuposts disposa el retall fins a la pràctica derogació dels parcs naturals de la Península de Llevant (Mallorca) i Cala d'Hort (Eivissa).

Les Illes Balears pateixen des de sempre una acusada insuficiència quant a la declaració i gestió d'espais naturals protegits. Malgrat l'espectacular riquesa biològica de les Illes, amb un elevat nombre d'espècies animals i vegetals úniques en el món, i malgrat es tengui clar que la nostra principal activitat econòmica es fonamenta sobre el patrimoni natural, fins ara no s'ha dotat les nostres illes amb la necessària xarxa d'espais naturals protegits que garanteixin la conservació d'aquest patrimoni.

Durant la passada legislatura, el govern de partits progressistes feu alguns avanços en aquest sentit, declarant nous espais protegits (l'Albufereta, la Península de Llevant i Cala d'Hort, entre d'altres). Aquest increment de protecció saldà només en part el nostre dèficit històric, ja que alguns dels espais naturals més importants de les Illes (la Serra de Tramuntana, es Trenc i es Salobrar, la costa sud de Menorca, els Amunts d'Eivissa) segueixen sense la protecció necessària.

Lamentablement, el nou govern resultant dels passats comicis autonòmics ja ens ha fet patir una reculada sense precedents (ni a les nostres illes ni a cap altra comunitat autònoma) quant a protecció d'espais naturals. Així, les darreres desproteccions aprovades ens han catapultat als darrers llocs a nivell estatal pel que fa a la protecció d'espais.

Els penúltims quant a percentatge de territori protegit

Fins l'any passat la nostra Comunitat es situava en el 10è lloc quant a percentatge de territori protegit, amb un 5,27%. Aquesta xifra era més que discreta a la vista dels percentatges protegits d'altres comunitats autònomes com Canàries, Catalunya o

Andalussia, però així i tot ens allunyava dels llocs de coa que havíem ocupat fins l'arribada del govern del Pacte de Progrés.

	Superfície total	Superfície protegida *	% territori protegit
Canàries	724.200	306.583	42,33%
Catalunya	3.193.000	645.338	20,21%
Andalussia	8.726.800	1.591.706	18,24%
Madrid	799.500	104.187	13,03%
Pais Basc	726.100	80.063	11,03%
Cantàbria	528.900	56.329	10,65%
Astúries	1.056.500	101.335	9,59%
Navarra	1.042.100	72.196	6,93%
Múrcia	1.131.700	65.160	5,76%
Illes Balears	501.400	26.401	5,27%
La Rioja	503.400	24.116	4,79%
Castella- Lleó	9.419.300	431.237	4,58%
Comunitat Valenciana	2.330.500	71.972	3,09%
Aragó	4.765.000	110.969	2,33%
Castella-La Manxa	7.923.000	178.662	2,25%
Galícia	2.943.400	57.808	1,96%
Extremadura	4.160.200	36.121	0,87%

Taula 1. Percentatge de territori protegit de les diferents comunitats autònomes (any 2003)

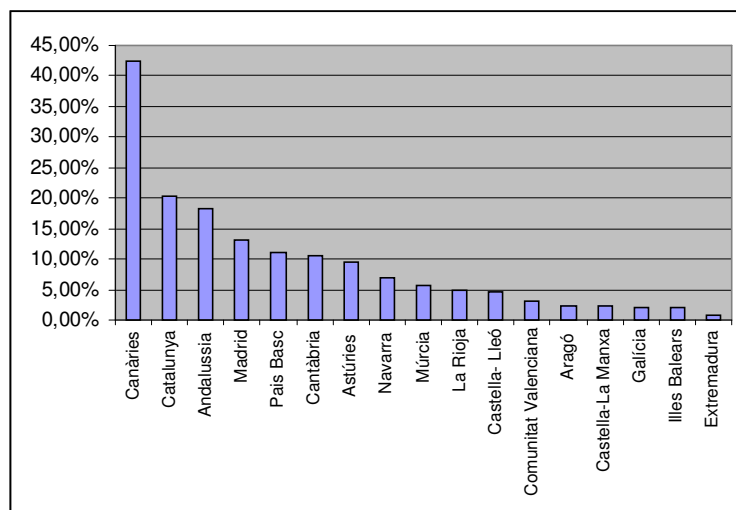
(*) Font: Europarc Espanya

Després del darrer retall de parcs mitjançant la llei d'acompanyament als pressuposts, el nostre lloc ha baixat fins al penúltim (només Extremadura té menys percentatge protegit que nosaltres).

	Superfície total	Superfície protegida *	% territori protegit
Canàries	724.200	306.583	42,33%
Catalunya	3.193.000	645.338	20,21%
Andalussia	8.726.800	1.591.706	18,24%
Madrid	799.500	104.187	13,03%
Pais Basc	726.100	80.063	11,03%
Cantàbria	528.900	56.329	10,65%
Astúries	1.056.500	101.335	9,59%
Navarra	1.042.100	72.196	6,93%
Múrcia	1.131.700	65.160	5,76%
La Rioja	503.400	24.116	4,79%
Castella- Lleó	9.419.300	431.237	4,58%
Comunitat Valenciana	2.330.500	71.972	3,09%
Aragó	4.765.000	110.969	2,33%
Castella-La Manxa	7.923.000	178.662	2,25%
Galícia	2.943.400	57.808	1,96%
Illes Balears	501.400	9.778	1,95%
Extremadura	4.160.200	36.121	0,87%

Taula 2. Percentatge de territori protegit de les diferents comunitats autònomes després dels recents retalls aplicats pel Govern de les Illes Balears.

(*) Font: Europarc Espanya

Gràfic 1. Percentatge de territori protegit actualment a les diferents comunitats autònomes.

Aquest baix percentatge de territori protegit és especialment greu tenint en compte la nostra condició insular, amb les particularitats ecològiques que això suposa, i la gran pressió que exercim sobre el nostre reduït territori.

Els darrers quant hectàrees protegides per habitant

Si feim l'anàlisi tenint en compte el nombre d'habitants de cada comunitat autònoma, la situació és encara més greu, ja que ens traslladam des del lloc 14è al 17è i darrer. Així, els il·lencs disposem d'únicament 100 m² d'espai natural protegit per habitant, mentre a l'altre extrem els andalusos en tenen 2090, els castellano-lleonesos 1730 i els canaris 1620.

	Superfície protegida (Ha)	Població *	Ha protegides per habitant
Andalusia	1.591.706	7.606.848	0,209
Castella- Lleó	431.237	2.487.646	0,173
Canàries	306.583	1.894.868	0,162
Navarra	72.196	578.942	0,125
Cantàbria	56.329	549.690	0,102
Castella-La Manxa	178.662	1.815.781	0,098
Catalunya	645.338	6.704.146	0,096
Astúries	101.335	1.075.381	0,094
Aragó	110.969	1.230.090	0,090
La Rioja	24.116	287.390	0,084
Múrcia	65.160	1.269.230	0,051
País Basc	80.063	2.112.204	0,038
Extremadura	36.121	1.073.904	0,034
Illes Balears	26.401	947.361	0,028
Galícia	57.808	2.751.094	0,021
Madrid	104.187	5.718.942	0,018
Comunitat Valenciana	71.972	4.470.885	0,016

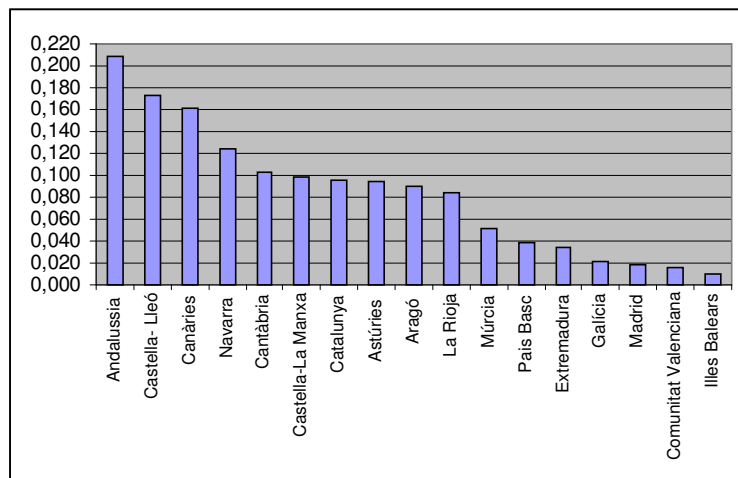
Taula 3. Nombre d'hectàrees protegides per habitant i comunitat autònoma l'any 2003.

(*) Font: INE, dades del 1/1/03

	Superfície protegida (Ha)	Població *	Ha protegides per habitant
Andalússia	1.591.706	7.606.848	0,209
Castella- Lleó	431.237	2.487.646	0,173
Canàries	306.583	1.894.868	0,162
Navarra	72.196	578.942	0,125
Cantàbria	56.329	549.690	0,102
Castella-La Manxa	178.662	1.815.781	0,098
Catalunya	645.338	6.704.146	0,096
Astúries	101.335	1.075.381	0,094
Aragó	110.969	1.230.090	0,090
La Rioja	24.116	287.390	0,084
Múrcia	65.160	1.269.230	0,051
Pais Basc	80.063	2.112.204	0,038
Extremadura	36.121	1.073.904	0,034
Galícia	57.808	2.751.094	0,021
Madrid	104.187	5.718.942	0,018
Comunitat Valenciana	71.972	4.470.885	0,016
Illes Balears	9.778	947.361	0,010

Taula 4. Nombre d'hectàrees protegides per habitant i comunitat autònoma, després dels darrers retalls aplicats pel Govern de les Illes Balears.

(*) Font: INE, dades del 1/1/03

Gràfic 2. Nombre d'hectàrees protegides per habitant i comunitat autònoma

Ni els ciutadans de les Illes ni el nostre patrimoni natural ens mereixem això

La Illes Balears han pogut conservar fins ara una riquesa biològica extraordinària, amb un nombre important d'espècies que no es poden trobar enlloc més en el món (espècies endèmiques). Així, es considera que les Illes Balears aporten a la biodiversitat mundial un mínim de 161 espècies i subespècies vegetals endèmiques, 272 espècies i subespècies d'animals invertebrats endèmics i 86 espècies i subespècies d'animals vertebrats endèmics. Bona part d'aquest patrimoni viu a espais naturals no protegits i amenaçats en diferent grau.

Altres territoris insulars igualment rics en endemismes, com les Illes Canàries, entengueren fa temps la seva responsabilitat. Per això els seus espais naturals protegits suposen el 42'33% del seu territori, 22 vegades més que el percentatge que suposen a les Illes Balears.

La manca de protecció suficient per als espais naturals de les Illes és una greu irresponsabilitat, sobretot davant l'increment accelerat de la pressió que la població exerceix sobre el medi natural. Les nostres illes necessiten avui més que mai una adequada política de protecció de la nostra diversitat biològica que impulsi la declaració i gestió d'una xarxa suficient d'espais naturals. Però en canvi una de les primeres accions del Govern de Jaume Matas ha estat el retall de 22.460 Ha fins aleshores protegides.

Quant a espais naturals protegits, els ciutadans de les Illes Balears tenim motius per estar empegueïts: som els ciutadans de l'estat espanyol amb menys territori protegit per habitant, i a més a més som ciutadans de l'única comunitat autònoma capaç de retallar dues terceres parts del seu territori protegit, d' un dia per l'altre i sense cap justificació acceptable, ni ambiental ni moralment.